

11. udgave - Efteråret 2020

agrocura

PROFESSIONEL FINANSIEL RÅDGIVNING

Udsendt i
28.103
eksemplarer

KARTOFFELAVLERE GØR KLAR TIL GENERATIONSSKIFTE

Læs side 4 og 6

JENS SCHJERNING:

PENGENE BRÆNDER I LOMMERNE

Læs side 8

KARSTEN WILLUMSEN:

BESTYRELSEN SÆTTER KURSEN

Læs side 12

Hvor bliver de danske pensionskasser af?

Nede ved grænsen, i Tinglev, ligger et lille finansieringsinstitut, en forening, som hedder Landeværnet. De låner penge ud til landmænd og blev etableret i sin tid for at hjælpe dansksindede med at fastholde den sønderjyske jord på danske hænder i en tid med national kamp og tysk interesse for at overtage bedrifterne.

Det er jo meget sympatisk. I dag er tiden en anden, og vi ser kapital fra hele verden komme over grænsen på samme måde som dansk kapital investeres fx i landbrug i udlandet. Fuld respekt for det princip.

Af Hans Vigen
Direktør
7436 5157
hvi@agrocura.dk

Alligevel undrer det mig en smule, at den udenlandske kapital kan få så stor en rolle i dansk landbrug – eller rettere over, at dansk kapital ikke kan være med i kapløbet om jorden. Hvad er det, der gør, at eksempelvis AP Pension ikke kommer særlig langt med deres planer om at investere i landbruget herhjemme.

Der var drømme om solide årlige afkast, da AP Pension, som udspringer af andelsbevægelsen, kastede sig ud i at investere direkte i landbrug. Men siden har man i pensionselskabet måtte sande, at realiteterne ikke har stået mål med forventningerne. Hvad gik galt? Set fra pensionskassernes synspunkt var et langsigtet ægteskab med landbruget jo et muligt guldæg i en tid, hvor pensionselskaberne døjer med at finde investeringer med lav risiko til gavn for de kommende pensionister.

Landbrugsjord har gennem alle årene udvist stabile og sikre stigningstakterne. Javel, finanskrisen satte sine spor, men forinden var priserne steget med raket fart. Så set over den meget lange bane var der tale om en krusning.

Hvad er det, der gør at udenlandsk kapital kan finde sig til rette i dansk landbrug, mens et dansk pensionselskab ikke kan.

Hvad er det, der gør at udenlandsk kapital kan finde sig til rette i dansk landbrug, mens et dansk pensionselskab ikke kan. Handler det måske om at finde de rette fleksible løsninger, således at en aftale kan komme på plads?

Eller handler det om, at det er de nødlidende landbrug, som blev sat til salg, og som de danske pensionskasser kastede sig over? Landbrug, hvor der allerede var blevet foretaget adskillige krumspring for at slippe ud af en krise. Mens de udenlandske investorer går efter store velfungerende men også dyrere bedrifter?

Nede ved grænsen lever Landeværnet videre med planteavlerv Svend V. Hansen, Klipleve som formand for foreningen. De oplever en efterspørgsel og låner fornuftigt ud til dygtige landmænd til glæde for alle.

Selvejet lever videre. Det samme gør nye selskabsstrukturer og udenlandske selskaber med danske forpagtere. Vi har fået en mere mangfoldig ejerstruktur.

2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020

AGROCURA FYLDER 10 ÅR

Selskabet har gennemgået en positiv udvikling gennem årene, men fødslen var vanskelig, og et schweizisk projekt måtte opgives.

I år er det ti år siden, at selskabet Agrocura A/S blev stiftet i Aabenraa. Tidligere var medarbejderne fra dengang en del af LandboSyds rådgivningsvirksomhed, men beslutningen blev truffet om at skille afdelingen ud som et datterselskab for at styrke aktiviteterne. Det lykkedes.

”Vi har afsat i landbruget og har base i Aabenraa, men rådgiver kunder i hele Danmark,” fortæller direktør Hans Vigen.

I dag er kunderne både landbrugs virksomheder samt virksomheder og private udenfor landbruget. Det er virksomheder med behov for at risikostyre deres forretninger – og få mest mulig ud af deres formuer, finansieringer og investeringer.

”I kraft af vores autorisation som Fondsmæglerselskab har vi

Finanstilsynets stærkeste godkendelse til at rådgive om investeringer, råvarer, futures, optioner, swaps og lignende finansielle aktiviteter. Vores medarbejdere har dermed også den lovpligtige røde certificering* ved Finanstilsynet,” siger Hans Vigen.

Vi har stærke processer bag vores rådgivningsarbejde. Det sikrer rådgivning af høj kvalitet – og en rådgivning, der lever op til de betydelige krav, som lovgivningen stiller til finansiell rådgivning. Vores Fondsmægler-autorisation sikrer også vores kunder, at Finanstilsynet løbende følger op på, at Agrocuras arbejdsprocesser, rådgivning og certificeringer lever op til lovgivningen, fortæller han.

SUCCESEN

Det lille sønderjyske selskab er godt forankret med dybe rødder i den sønderjyske muld. Det startede sommer 2010, hvor Jens Schjerning havde førertrøjen på, og det gik forrygende med at få kunder, da finanskrisen stille og roligt var overstået.

Jens Schjerning var et kendt ansigt, og de første år var der fokus på det finansielle, men efterhånden blev der ansat medarbejdere med speciale indenfor råvarer.

I dag repræsenterer Agrocura

rådgivning indenfor finansiering, forhandling, råvarestrategi, virksomhedsstrategi, bestyrelsesposter, arbejde med investorer o.s.v. Direktør Hans Vigen tiltrådte 1. januar 2019, og det var en del af strategien at opnå en fodbørmæglergodkendelse. Den er i dag nødvendig i forbindelse med rådgivning om swaps, råvarefutures/optioner, investering i aktier og obligationer samt andre finansielle produktioner.

FIASKOEN

Når vi f.eks. ser TV-programmet Løvens hule, er vi benovet over løvernes succes. Men ofte har disse personer været igennem konkurs eller arbejdet f.eks. i 5-10 år 16 timer i døgnet uden løn.

Det er lidt på samme måde med Agrocura. I 2008 blev Agrocura etableret i et partnerskab mellem to landboforeninger med base i Schweiz for at risikostyre landmandens råvare- og finansiering via fuldmagtshandler. I forhold til finanskrisen var timingen elendig, og setup'et/forretningsmodellen var måske tilsvarende ringe. I 2010 overtog LandboSyd hele Agrocura. Derfra gik det fremad. Forretningsmodellen blev ændret, og i dag kan vi se, at det rigtigt valg blev taget.

Der er også sæsoner for investering

Der er sæsoner for markarbejde, og det er der også for investering: Forår, sommer, efterår og vinter. I Nykredit **anvender vi OECD's ledende indikator (CLI) til at identificere sæsonerne for investering.** Indikatoren fortæller os, hvornår det bedst giver mening at gå efter afkast, og hvornår investeringen bør beskyttes. Herved skabes rigtig gode investeringsresultater samtidigt med, at det ikke føles alt for ubehageligt at følge sin investering.

I Nykredit har vi samlet hele investeringsløsningen i foreningen:

Investin Balanced Risk Allocation (IBRA)

Fondskode: DK0060429108

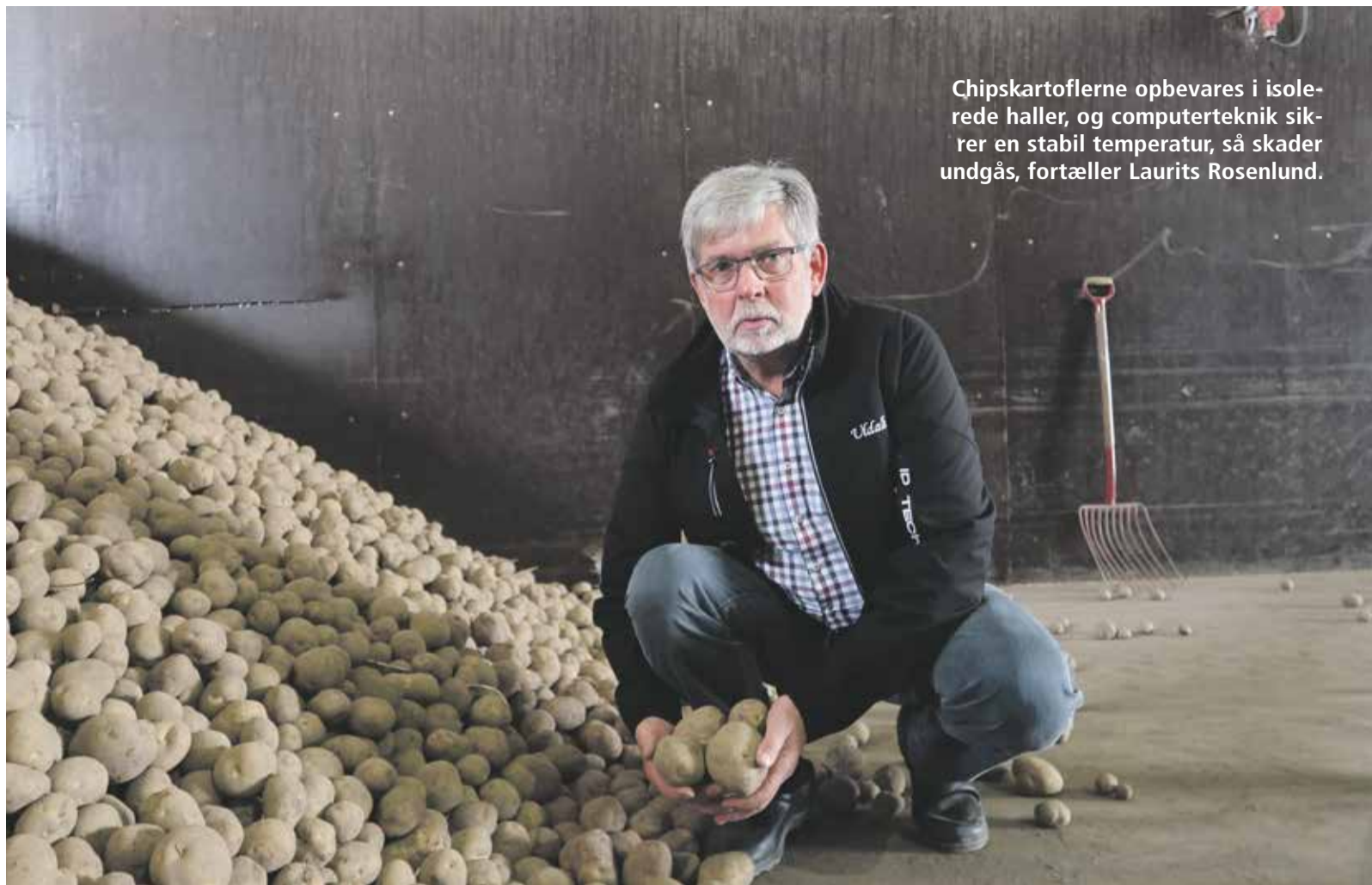
Balanced Risk Allocation er en afdeling under Investeringsforeningen Nykredit Invest. Der er udarbejdet prospekt og central investorinformation for afdelingen.

Læs mere på
nykredit.dk/ibra

Ring til os på **44 55 86 62**
hvis du vil høre mere om IBRA

Nykredit
Asset Management
Under Krystallen 1
1780 København V

Chipskartoflerne opbevares i isolerede haller, og computerteknik sikrer en stabil temperatur, så skader undgås, fortæller Laurits Rosenlund.

KARTOFLERNE BLEV HANS LOD I TILVÆRELSSEN

Laurits Rosenlund, Skrydstrup, har opbygget en specialiseret planteavlsbedrift i samarbejde med sønnen Kristian og med 970 hektar under plov.

Det er en specialiseret og stor planteavlsbedrift, som 61-årige Laurits Rosenlund drive tæt ved Vojens i Sønderjylland sammen med sønnen Kristian. Produktionen omfatter 970 hektar under plov og med speciale i kartofler, som leveres dels til kartoffelmelsfabrikken i Toftlund, dels til Kims chipsproduktion i Søndersø på Fyn.

Det kræver viden og erfaring, men det kræver også hårdt arbejde. Når Laurits Rosenlund står tidligt op og lægger lastbilen med chips-kartofler for at være i på fabrikken i Søndersø klokken seks om morgenen, så er det typisk kun den første af to ture til Fyn den dag. Sådan ser mange dage ud i sæsonen:

"Jeg har det faktisk fint med at køre afsted. Da jeg var ung, arbej-

dede jeg som traktorfører på en maskinstation, og det med maskiner har ligget til mig siden. Vi har haft svin, men de blev sat ud for 12 år siden, og det er jeg glad for. Arbejdet med planteavl har jeg det godt med," siger Laurits Rosenlund.

INVESTERET I OPTIMERING

Uldallund omfatter også kornproduktion, så der er travlhed i hele vækstsæsonen – og lidt til.

"Det kræver planlægning, men jeg synes, vi har en god logistik og rationel drift. Investering i maskiner og udstyr er en del af en kartoffelproduktion, og vi har gennem årene investeret løbende i optimering af faciliteterne, så vi i dag har en virksomhed, vi er godt tilfredse med," siger Laurits Rosenlund. Sidste store indkøb fra det regnlunde efterår 2019 er endnu en kartoffeloptager, som øger fleksibiliteten i markarbejdet.

JORDEN ER TÆT PÅ

Han og hustruen Agnes købte ejendommen i 1986. Dengang var der et jordtilligende på 76 hektar. De øgede produktionen gennem årene, og især fra 2013 og frem har de investeret i jord i området. I dag kan de glæde sig over, at den ejede jord er samlet rundt om ejendommen i en radius af 3 km,

Kartoffeloptageren på arbejde i den sydlige del af ejendommen. Vejret har her i 2020 været ideelt for planteavlerne, og det gælder også på Udallund.

mens forpagtningerne ligger indenfor en afstand af op til 10 km.

På Uldallund er man klar til nye udfordringer, og Laurits Ro-

senlund fortæller, at bedriften bidrager til den grønne omstilling. Markerne binder CO₂ fra atmosfæren, restproduktet fra stivelses-

kartoflerne køres på det lokale biogasanlæg, og en del af halmen fra markerne bruges til opvarmning. Til gengæld er energiforbruget forholdsvis højt – til vanding og til tørring og nedkøling af kartoflerne.

SKAL TØRRES

Produktion af kartofler er specialarbejde. Når kartoflerne tages op, er det afgørende, at de hurtigt tørrer, så råd og sygdomme undgås. Herefter anbringes de på lager enten i løs form, eller pakket i kasser.

Gennem korrekt vanding og lagring sikres kvaliteten, og i isolerede lagerhaller kan ventilation og køl sikres ved hjælp af computerteknik, så en temperatur på omkring 9 grader fastholdes. Det er nødvendigt for at kunne opbevare kartofler til chipsproduktion. Der skal ikke mange skader til, før kartoflerne bliver kasseret:

"Tanken om at vende lastbilen og køre hjem med et læs er ikke behagelig, så vi gør alt for, at kartoflerne er i orden, når de ankommer til fabrikkerne," siger han – uden i øvrigt at have prøvet at få et læs kasseret.

NEDERST I HIERAKI

Uldallund har tidligere leveret bagekartofler til Danespo i Grønbjerg ved Grindsted, men den produktion er indstillet, da efterspørgslen er blevet for lille og kravene for høje. Til gengæld er kravene til stivelseskartofler mindre:

"Har en kartoffel til stivelse en skramme, giver det godt nok et åndingstab og stivelsestab for mig, men den bliver ikke kasseret. Kartofler til stivelse er nederst i kartoffelernes hieraki, men vi arbejder altid for, at kvaliteten er i top. Det er sådan, vi har det bedst," siger Laurits Rosenlund.

VANDING ER ALTAFGØRENDE

I den store maskinhal står vandingmaskinerne på rad og række klar til næste sæson.

"Kartoflerne skal vandes optimalt. Det gælder også på den gode jord i den nordlige del af ejendommen. På den sydlige del af ejendommen har vi sort humusrig jord, som er en jordtype, der er kendetegnene for egnen her. Her dyrker vi mel/stivelseskartoflerne og kan vande al jorden, fortæller Laurits Rosenlund.

Vi vander konsekvent i sæsonen, men vandingsanlæg skal efter min mening ikke flyttes midt om natten. Vi skal have vores nattesøvn, så et hold medarbejdere flytter sidst på aftenen, et andet hold først på morgenen," siger han.

Han tager hensyn til de ansatte: "Vi skal have arbejdsforhold som alle andre i samfundet. De ansatte her på stedet skal også være sammen med deres familier, og jeg mener, at vi hellere skal være en medarbejder for meget end en for lidt på holdet. Så bliver tingene gjort ordentligt," siger Laurits Rosenlund.

ULDALLUND I SKRYDSTRUP VED VOJENS

- Købt i 1986 i fri handel – dengang 76 hektar
- I dag 510 hektar ejet jord og 460 hektar forpagtet jord
- Markplanen er baseret på et 4-årigt sædskifte
- Kartofler efterfølges af tre år med hvede, rug og maltbyg.
- 2.200 kvadratmeter isolerede lagerbygninger
- 2.700 kvadratmeter halm- og maskinhuse.
- Syv traktorer, to mejetærskere, 16 vandingmaskiner
- Fem ansatte på fuldtid

SEMLER

Agro

Effektiv og konkurrencedygtig - med de **rigtige løsninger**

Vi hjælper dig med service, reservedele, professionel sparring, samt levering af din nye eller brugte maskine.

Vi er en landsdækkende maskinhandel, som beskæftiger ca. 250 medarbejdere fordelt på 13 lokationer og mere end 80 rullende værksteder.

Hos os kan du forvente:

- Nem adgang til service via landsdækkende og "rullende værksteder"
- Premium løsninger, med fokus på fordelagtige totalomkostninger
- Et samarbejde med Specialister - vi uddanner løbende vores personale
- Et bredt reservedelssortiment, samt levering til alle dele af landet.

FAKTA

- Det er hensigten, at sønnen Kristian på sigt skal overtage Uldallund, og foreløbig har han forpagtet en ejendom, som drives sammen med Uldallund som et første led i generationsskiftet
- På bedriften arbejdes der med sparring – og med medarbejdere i hverdagen
- Der trækkes på erfaring fra bestyrelsesposter i kartoffelbranchen
- Der suppleres med rådgivning fra en række rådgivningshuse
- Planteavl rådgivning står BJ-Agro med ekspertise i kartofler for
- Økonomisk rådgivning og udarbejdelse af regnskab og budgetter klares af LandboSyd
- Desuden anvendes sparringspartnere i forbindelse med køb og salg af råvarer

GØR KLAR TIL ET GENERATIONSSKIFTE

Hans Vigen
Direktør
7436 5175
hvi@agrocura.dk

Rasmus Haun Hansen
Finans & Strategi
7436 5189
rhh@agrocura.dk

Virksomhedspræsentation fra Fondsmæglerselskabet Agrocura A/S giver et overblik over udviklingen og den aktuelle situation på bedriften.

Da Laurits Rosenlund for 34 år siden købte ejendommen Uldallund ved Vojens, gik der blot fem dage fra første besigtigelse til underskrift – så var handlen en kendsgerning.

Her i 2020 regner han med, at det tager mindst fem år at overdrage bedriften til sønnen Kristian, som i dag er driftsleder, og det sker ikke med udregninger på bagsiden af en konvolut.

UDFORDRING AF EKSPANDERE

Derfor var det oplagt at få udarbejdet en virksomhedspræsentation henvendt til de finansielle samarbejdspartnere, og han lagde opgaven i hænderne på Hans Vigen og Rasmus Haun Hansen fra Fondsmæglerselskabet Agrocura A/S:

”Det er fint at komme i gang med processen. Når det gælder økonomi og finansiering er det en udfordring af ekspandere så meget, som vi har gjort i de senere år, og denne præsentation på 18 sider beskriver fint og konkret den udvikling, vi har været

igennem, samt udfordringerne,” siger Laurits Rosenlund.

SERIØSITET OG KLARE MÅL

”Præsentationen er god at have med, når vi skal til møde i banken og med andre samarbejdspartnere. Den viser, at vi arbejder seriøst og har nogle klare mål med vores arbejde,” siger han.

”Det handler om god kommunikation, det handler om systematik og overskuelighed. Det handler også om, at vi selv har bidraget til præsentationen, og processen medvirker til, at vi ser virksomheden lidt mere med et helikopterblik,” siger Laurits Rosenlund.

”I forvejen oplever jeg, at vi arbejder rimelig systematisk. Vi sørger for opfølgning på budget og handlingsplaner samt afrapporterer, og vi mødes til gennemgang af regnskab. Samtidig gennemgår vi strategien og en oversigt over planlagte investeringer. Det handler om en åben og konstruktiv dialog og i sidste ende om et godt

samarbejde for alle parter,” siger Laurits Rosenlund.

VED BESTYRELSESBODET

At lægge en strategi for virksomheden og følge den er ikke uvant for Laurits Rosenlund. Han har i knap 30 år været med omkring bestyrelsesbordet i Andelskartoffelmelsfabrikken Sønderjylland i Toftlund samt KMC i Brande. Fx har han været en del af beslutningen om at fordoble produktionen af kartoffelstivelse på bare otte år i takt med, at konkurrenter i resten af Europa faldt fra.

Han har oplevet en branche af kartoffelavlere, som er tæt på hinanden og en kort afstand fra avler til fabrik samt stolthed over, hvad der er bygget op. Bestyrelsesarbejdet har givet et godt netværk, men også en forståelse for, at strategiarbejdet er vigtigt:

MÅSKE SELSKAB, MÅSKE INVESTOR

”Vi er i gang med de indledende øvelser omkring generationsskiftet, og målet er en hel- eller delvis overdragelse ud i fremtiden. Hvad vi gør ved jeg ikke, men det kan eventuelt blive med et selskab, hvor ejerskabet delvist overdrages,” siger Laurits Rosenlund.

Lad os kaste et nyt blik på mulighederne for din landbrugsvirksomhed

Kontakt kundechef René Skov Kristensen på 6122 6060

Find os på:
Jens Terp-Nielsens Vej 13, 6200 Aabenraa
Munkehatten 1A th, 5220 Odense SØ

LandboSyd

MASSEY FERGUSON INTRODUCERER

MF 8S

MF 8S SERIEN | 205-265 HK

STARTEN PÅ EN NY ÆRA

- ▼ Nye Dyna-7 & Dyna E-Power transmissioner
- ▼ Ny banebrydende & moderne kabine
- ▼ Markedets laveste støjniveau på kun 68 dB
- ▼ Bedste komfort & ergonomi i klassen
- ▼ Ny armlænsbetjening & Datatronic 5 terminal
- ▼ MF Connect™ med tre års abonnement u.b.

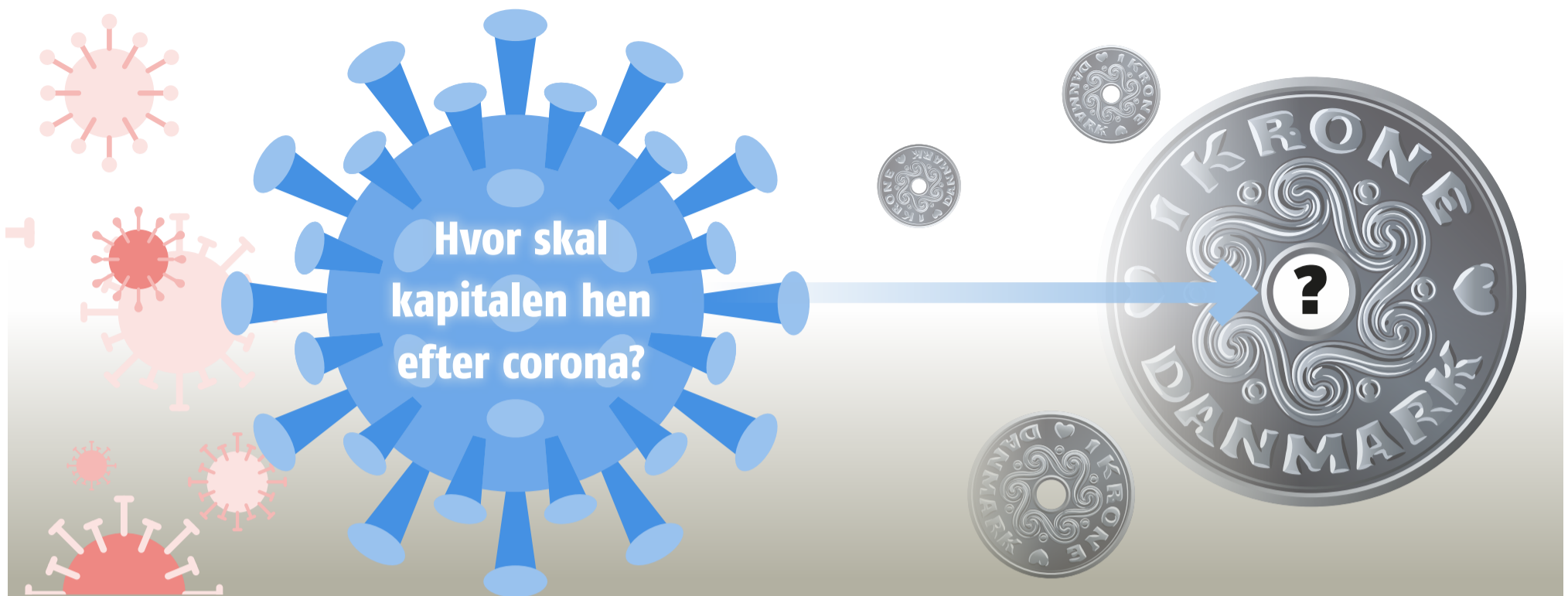
Hør meget mere om den nye MF 8S hos din lokale Massey Ferguson forhandler!

WWW.MASSEYFERGUSON.DK

MASSEY FERGUSON
EXPERIENCE

MASSEY FERGUSON

PENGENE BRÆNDER I LOMMERNE

Når coronakrisen er slut, vil kapitalen igen søge mod virksomhederne og ejendomsmarkedet. Følger jorden med op?

Af Jens Schjerning
 Cheføkonom, HD-F
 7436 5057
 jes@agrocura.dk

Negativ realrente får pengene til at brænde i lommen på indlånere.

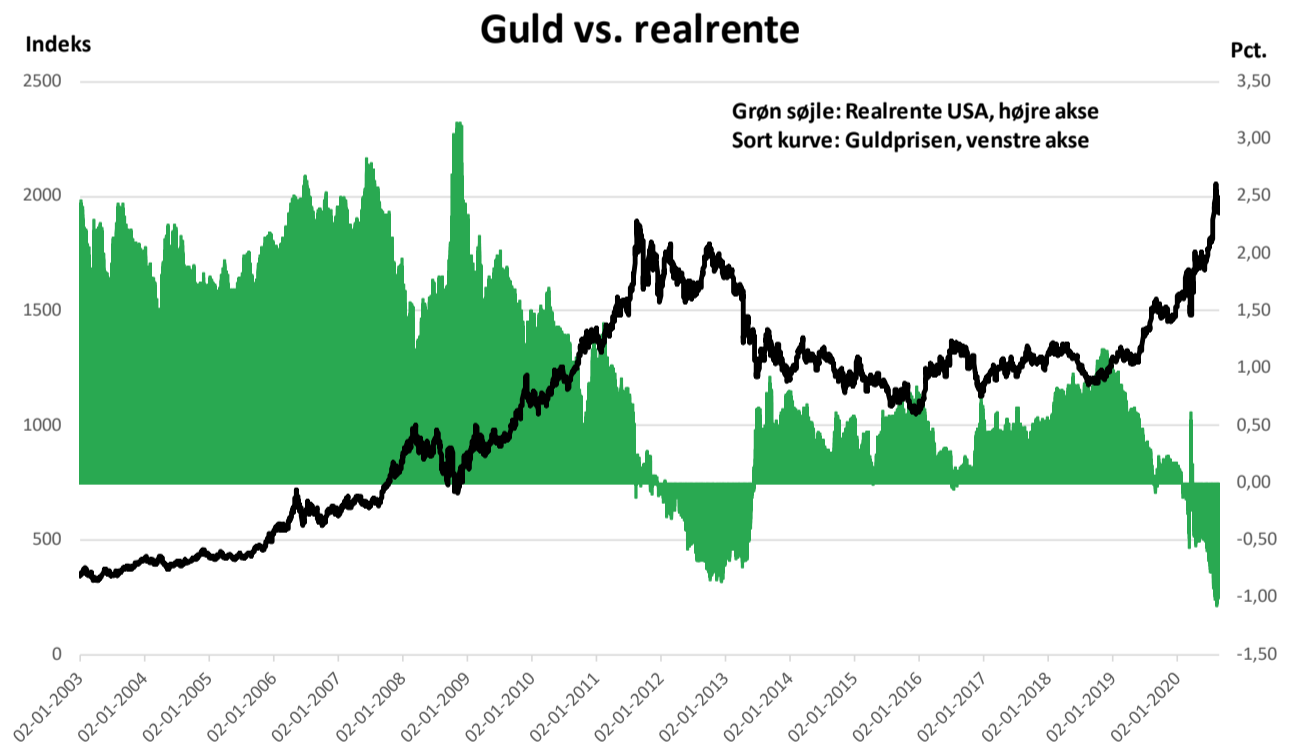
Så snart risikoen er væk i forbindelse med coronakrisen, kommer der enorm likviditet ud at arbejde, og det skaber en ny god højkonjunktur, formentligt trukket godt på vej af investeringer i boligmarkedet.

Det bliver enormt spændende, om jordpriserne denne gang løftes med op, eller at teknologiske fødevarer allerede får fat og udfordrer det traditionelle landbrug. Altså, en lav realrente, opsparede penge og centralbanker og regeringers udpumpning af likviditet øger sandsynligheden for et særligt scenarium.

KONJUNKTUR:

Vi befinder os stadig i coronakrisen. Hvornår den slutter, er der endnu ingen, der ved. Men kigger vi forbi krisen, altså på den anden side af 2021, tegner der sig et meget klart billede af, hvad der vil ske i de næste ca. 10 års højkonjunktur. I f.eks. Danmark er indlån for privatforbrugere dobbelt så højt som under finanskrisen i nominelle termer. Det gælder også mange andre steder. USA har i en årrække haft stigende renter og dermed et alternativ til aktier og ejendomsmarkedet. Men nu har verdens største økonomi også tilsvarende lave renter som Europa, Japan, England mv.

Den amerikanske realrente er ca.

minus 1% - opgjort på forskellen mellem den 10-årige statsrente og inflationen. Det vil sige, at du taber 1% om året i købekraft, hvis du ejer en 10-årig statsrenteobligation i USA. Renten på denne obligation kan ikke modsvare stigningen i inflationen i øjeblikket. Det samme billede er gældende i Europa og andre steder. Tag, så f.eks. Danmark, hvor vi har en negativ indlånsrente på 0,65%. Så bliver den negative realrente endnu værre. Mange lande i Europa har negative indlånsrenter.

REALRENTE OG GULD

Ædelmetaller og kryptovalutaer er alternativer til investeringer, når der er negative realrenter. Det ses tydeligt i guldprisen sammenlignet med real-

renten i vedlagte figur. Når realrenten falder kraftigt, tvinger det guldprisen opad. Det samme gælder andre industriråvarer, og det kan også ramme fødevarer.

AKTIER OG EJENDOMME

Når coronakrisen er slut, vil kapitalen søge mod virksomhederne (aktier) og ejendomsmarkedet. Forinden kan der godt have været større nedtur på aktierne. Det vil presse krav til afkast nedad og derved værdistigninger. Der er en god sandsynlighed for, at om 10 år har vi igen skabt en større ejendomsboble, som kommer af fænomenet med manglende afkast på indlån og obligationer.

Jeg er meget i tvivl om jordprisen set i forhold til den rivende udvikling, der

sker på teknologiske fødevarer. Jord kan dog sagtens stige med op de næste 10 år, før disruption tager pusten af markedet. Det bliver spændende at følge.

HVORFOR?

Når der kommer gang i økonomien, vil vi typisk begynde at forhøje renterne. Men det vil centralbankerne ikke, de vil forsøge at holde renterne lave, således vi kan få arbejdsløsheden ned igen og samtidigt gøre staternes rentebetalinger så lave som overhovedet muligt, så statsgælden ikke løber amok. Derfor er konklusionen, at negative realrenter gør, at det simpelthen ikke kan betale sig at have penge i banken og fornuftige personer vil ikke købe obligationer.

VIRTUELT MØDE MED RÅDGIVEREN

Erfa-gruppe fik nemt og bekvemt en aktuel opdatering på de finansielle muligheder

Corona er ikke kun krise, men anviser også nye veje. Således har en erfa-gruppe bestående af ni syd- og sønderjyske mælkeproducenter benyttet sig af de nye virtuelle muligheder i forbindelse med, at de gerne ville have besøg af analytiker Jens Kornbeck fra Fondsmægler-selskabet Agrocura A/S.

Jens Kornbeck beskæftiger sig med formue- og investeringsrådgivning, renter og værdipapirmarkedet, og han var med på mødet i en times tid - på TV-skærmen i køkkenet hos Ingrid van den Hengel i Lendemark.

"Det fungerede ganske fint. Jens Kornbeck orienterede om den aktuelle situation, og vi havde mulighed for at stille spørgsmål. Teknisk var alt i orden, og det var en god oplevelse for alle. Sagen var jo, at vi også havde andre emner på dagsordenen den aften på vores erfagruppe-møde," siger Ingrid van den Hengel.

Af Jens Kornbeck
Analytiker,
Pba. Finans
74365157
jko@agrocura.dk

Ingrid van den Hengel har 140 sort-brogede malkekøer i stalden og er desuden næstformand i LandboSyds bestyrelse.

SPÆNDER VIDT ALDERSMÆSSIGT

"Vi er ni mælkeproducenter fra især det sønderjyske område, som er med i erfa-gruppen. Nogle er økologiske, andre er konventionelle, og aldersmæssigt spænder vi fra 34 til 64 år," fortæller Ingrid van den Hengel.

"Vi får nogle gode diskussioner om kvægfaglige emner, og vi tager også fat på væsentlige økonomiske og finansielle spørgsmål. I den forbindelse er det fint, at vi hurtigt og nemt kan lave et virtuelt møde med en rådgiver, som kan ridse den aktuelle situation op for os," siger Ingrid van den Hengel.

"Jeg kan anbefale andre grupper af landmænd at gøre noget tilsvarende. Teknikken fungerer, og et virtuelt møde er godt, når vi er forholdsvis få og sidder i samme lokale," siger Ingrid van den Hengel.

DIREKTE SALG OG LEVERING

NÅR KUN DET BEDSTE ER GODT NOK!

Roefrø til foder-, energi- eller sukkerroer.
Bedste kvalitet - bedste økonomi.

SESVANDERHAVE

sugar beet seed

WWW.SESVANDERHAVE.COM

Kontakt os på tlf. 21 49 14 24 • Henrik Møller

Vores anbefaling har siden starten af marts været en neutral vægtning mellem aktier/obligationer. Grøn energi kan også stadig være attraktiv på grund massive offentlige investeringer i EU og eventuelt i USA

FÅ ALTERNATIVER TIL AKTIERNE

Af Jens Kornbeck
Analytiker,
Pba. Finans
74365157
jko@agrocura.dk

Den såkaldte TINA-effekt (There Is No Alternativ) sørger for fuld udblæsning på aktiermarkederne og særdeles stor volatilitet her i 2020.

Selvom vi fortsat mangler det meste af et kvartal af 2020, kan vi roligt konkludere, at året fremadrettet vil blive betragtet i lighed med årene 2008 og 1987.

Således bliver 2020 et af de mest volatile år, vi har set på aktiemarkederne: Arbejdsløsheden fik finanskrisen til at ligne sæsonfyringer, og en negativ realrente sørgede for brede stigninger i mange aktivklasser.

Særligt sidstnævnt har vist sig at være nøglen for de finansielle markeds færden i 2020. Med en negativ realrente vil inflationen æde afkastet fra en 10-årig statsobligation op. Med mindre man tror på fortsat faldende renter, er der derfor ingen, der ved sin fulde fem vil investere i obligationer. Det efterlader markederne i et stadie hvor There Is No Alternative (TINA).

MERE ATTRAKTIV END OBLIGATIONEN

Så selvom indtjeningen i de 500 største amerikanske selskaber i 18 måneder har været faldende, er både earnings yield og udbytteprocenterne for størstedelen af selskaberne stadig mere attraktiv end en 10-årig statsobligation.

Centralbankerne har magten, eller det er i hvert fald det, de i hidtil uset størrelse gennem det meste af 2020 har forsøgt at overbevise markederne om. Deres aggressivitet kom bl.a. til udtryk, da FED i USA på et tidspunkt sprøjtede 75 mia. USD ud om dagen, købte virksomhedsobligationer og understøttede privatgældsmarkedet via studielån og kreditkortlån.

Så samtidig med at inflationen æder de lave renter, blev og bliver der skovlet massiv likviditet ud på markederne - likviditet, som søger over i diverse aktivklasser.

Samtidig var ECB aktuell med et PEPP-program for 1.350 mia. EUR til køb af obligationer. Udfaldet har været udslagsgivende og forhindret det, der kunne være endt som en depression. Set i lyset af inflationen har de mange milliarder i skrivende stund dog kun betydet 52 basispunkter - man tør næsten ikke tænke på hvor mange milliarder, der skal til for at opnå 80 mere for at ECB opfylder målsætningen på 2

% - og effekten på de finansielle markeder!

DEN NEUTRALE VÆGTNING

Vores anbefaling har siden starten af marts været en neutral vægtning mellem aktier/obligationer. Dette blev konsekvensen af at vores model blev suspenderet, og vores konklusion efter at rigtig mange traditionelle nøgletal har været ubrugelige. Dernæst har vi i vores 50-årige backtest af vores egen model ikke på noget tidspunkt været i nærheden af en begivenhed som Corona, hvorfor vi ikke mener vores positionering bør være enten/eller.

FLERE SEKTORER PÅ HØJE NIVEAUER

Ser vi bort fra vores modeller og kigger subjektivt på markederne er vi meget opmærksom på ovenstående TINA-effekt og er grunden til, at vi fortsat ønsker at være eksponeret mod aktier. Det har dog også efterladt flere sektorer på meget høje niveauer (IT/teknologi) og flere aktier i boble-territorier (Tesla/Nikola mv.), hvorfor markederne i vores analyser er meget skrøbelige - særligt over for små ryk i de lange renter.

Samtidig har vi i tidligere analyser gjort opmærksom på, at de brede markeder ser ud til at være kørt noget i forvejen, relativt til økonomien (dog

kraftigt trukket af teknologi). En korrektion på op mod 20 % for de brede markeder, ud fra dette billede, kan fortsat ikke udelukkes hen mod årsskiftet.

BRUG FOR SKEPSIS

Traditionelt bygger vores anbefalinger på passive brede indeks. Den store teknologi-dominans på flere markeder gør dog, at vi skal være skeptiske omkring flere store indeks. Det sagt, så findes der stadig flere dele af aktiemarkederne, som kan outperforme de generelle markeder resten af året - eksempelvis er flere cykliske sektorer fortsat underdrejet. Grøn energi kan også stadig være attraktiv qua EU's nylige hjælpepakke, hvor 30 % går til grøn omstilling samt jokeren i det amerikanske præsidentvalg, hvor Joe Biden har lovet massive investeringer heri, hvis han vinder.

KONKLUSION

Vi tager imod efteråret med en fortsat neutral anbefaling mellem aktier og obligationer, mens den risikolystne investor kan dreje portefølje over mod cykliske sektorer og potentielt grøn omstilling.

Den foretrukne full-line leverandør.

I mere end 100 år har CLAAS leveret høstmaskiner til landbruget, men er i dag full-line leverandør og kan både tilbyde mejetærskere, finsnittere, traktorer, hjullæssere, teleskoplæssere, ballepressere, slåmaskiner, rivere, vendere og vogne. Derfor er CLAAS mange landmænds og maskinstationers foretrukne full-line leverandør til deres maskinpark. Når de køber CLAAS, får de både tysk teknologi og kvalitet.

Men det er ikke kun maskinen, som sikrer kvaliteten. Rundt i Danmark er der CLAAS forretninger med kompetent personale, som året rundt sørger for en god service til sine CLAAS kunder med salgsvejledning, service og reservedele.

danishagromachinery.dk

Danish Agro
MACHINERY

CLAAS

Følg os på Facebook
@CLAAS Danmark

Ole Madsen og Karsten Willumsen driver Kjargaarden i/s sammen med Niels og Karen Willumsen.

”Nøgleordene holdånd, udvikling og værdi definerer den måde, vi vil være over for hinanden, og de hjælper os alle til at blive bedre.

KARSTEN WILLUMSEN

VI ER PÅ EN REJSE MED VORES LANDBRUG

Paul-Chr. Kongsted
Kundechef
7436 5017
pck@agrocura.dk

Og for at øge chancen for, at det kommer til gå godt, har vi brug for god rådgivning, siger Karsten Willumsen, Kjargaarden I/S fra Sunds ved Herning.

Kjargaarden I/S omfatter tre driftsgrene: Markbrug, produktion af fedekalve og produktion af slagtesvin. 3.600 kalve leveres til Danish Crown.

Det er vigtigt, at vi arbejder med de rigtige initiativer både operationelt og strategisk. Derfor valgte vi at etablere en gårdbestyrelse med Paul-Chr. Kongsted som formand.”

Det siger Karsten Willumsen, Kjargaarden I/S, som ligger i Sunds ved Herning.

Paul-Chr. Kongsted er kundechef i Fondsbørsmæglerselskabet Agrocura, og Karsten Willumsen fremhæver, at han har et godt CV og står for en god blanding af ledelse, økonomi og landbrugererfaring.

I sidste ende handler det om at levere den rigtige kvalitet til slagteriet af 36.000 slagtegrise og 3.600 kalve. Samt kartofler fra godt 600 hektar og andre afgrøder fra yderligere 900 hektar. For at nå dertil er det vigtigt at

vi arbejder med de rigtige initiativer både operationelt og strategisk, forklarer Karsten Willumsen.

”Det er ved at være mange år siden at vi er gået fra at passe dyr og planter til at passe mennesker. Det har været både udfordrende og spændende og i virkeligheden en god følelse, når det lykkes at skabe et hold af dygtige medarbejdere, der arbejder i samme retning,” siger Karsten Willumsen.

MONITORERING OG DIGITALISERING

Et af Paul-Chr. Kongsteds nøgleord er monitorering, så vi bliver i stand til meget mere præcist at lave bundlinjer på hver eneste aktivitet - maskine, afgrøder og på markniveau. Det tager tid at sætte i gang og få skabt strukturen,” siger Karsten Willumsen.

”Til det har vi fået god hjælp fra e-Overblik og efterhånden også fået langt størstedelen af vores leverandører til at sende e-faktura. Næste udviklingsfase bliver, at vi får registreret langt mere digitalt på daglig basis - noget, som også meget gerne skal hænge sammen med regnskabsprogrammet.”

BESTYRELSENS VIGTIGE ROLLE

”Når vi har en strategi der fortæller hvor rejsen skal føre os hen, er det vigtigt at vi holder fast i den. Samme indsats - samme resultat. Det er nok der, de fleste strategier fejler, fordi vi mennesker som regel gør det, vi plejer. Nu har vi en bestyrelse til at sikre, at vi skridt for skridt får de aftalte initiativer og aktiviteter sat i gang og dermed

kommer videre hen mod målet,” forklarer Ole Madsen.

En af vores svagheder har også været, at vi har haft meget faglig passion. Det har vi stadig, men nu har vi en mere analyserende tilgang så facts, økonomi og risiko kommer før faglig passion og følelser.

VORES VÆRDIER

”Holdånd, udvikling og værdi.

Nøgleordene definerer den måde, vi vil være over for hinanden, og de hjælper os alle til at blive bedre.

Det skal være en god oplevelse at gå på arbejde, og følelsen af, at vi har en fælles ramme for vores adfærd og måden, vi går til opgaverne på, giver bedre trivsel,” siger Ole Madsen.

KONFERENCE BLIVER VIRTUEL

Agrocuras årlige store konference på Munkebjerg Hotel er en gedigen succes med flere hundrede deltagere og indlæg fra en række eksperter inden for finansiering og råvarer samt gode råd om at agere i markederne.

Men covid 19 sætter dagsordenen, og risikostyring og rettidig omhu er nøgleord for Agrocura-medarbej-

derne, så konferencen er i år blevet aflyst – trods et fantastisk program, hvis vi skal sige det selv, oplyser direktør Hans Vigen. Til gengæld arbejdes der med at lave en virtuel konference i starten af november, og Hans Vigen opfordrer alle til at holde øje med Agrocuras web-side og tilmelde sig konferencen.

WEBINARER EN SUCCES

Agrocura har i en tid med corona haft stor succes med gratis webinarer. Mange landmænd går glip af masser af information, fordi fysiske møder er aflyst, men de har så til gengæld haft mulighed for at følge webinarer hjemme foran computerskærmen.

”Interessen er stor, og vi er glade for at holde kontakten med kunderne og orientere om aktuelt nyt om finansiering og råvarer,” siger direktør Hans Vigen, Fondsmæglerselskabet Agrocura.

Mange emner bliver berørt. På det sidste har covid 19 og svinepest-udviklingen i Tyskland været genstand for webinarer, hvor Agrocuras medarbejdere har analyseret udviklingen på markederne for især slagtesvin og smågrise.

Hold øje med Agrocuras web-side og tilmeld dig det næste webinar.

KLAR TIL PRISHOP PÅ JORD DE NÆSTE TI ÅR

Hvor skal jeg gøre af mine penge?

Det spørgsmål stiller mange sig selv i øjeblikket, og et af svarene kan være at placere pengene i jord, mener cheføkonom Jens Schjerning, Agrocura.

Med en 70% belåning giver det ofte 7-10% i forrentning af den indskudte kapital, altså lidt bedre end det langsigtede afkast på aktier. Der til kommer, at andre investorer placerer kapital i landbruget. Så samlet set bør det føre til, at jordpriserne bliver løftet i de kommende år. Måske kan jord opleve prisstigninger, der er højere end på det øvrige ejendomsmarked - da jordprisen har et efterslæb, idet der ikke har været prisstigninger på jorden i de sidste ti år, skriver Jens Schjerning i en analyse.

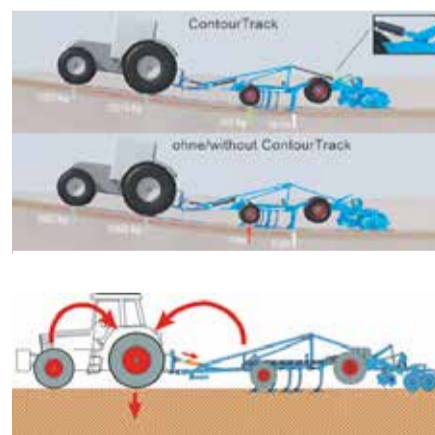
Han henviser til tal fra Danmarks Statistik, som viser, at jorden steg 6.000 kr. til 153.000 kr. pr. hektar fra 1. kvartal til andet kvartal. Det svarer til 4,1 procent. Fortsætter udviklingen, og jordpriser kommer op i 160.000/165.000 kr. pr. hektar, er der ingen tvivl om, at den vil fortsætte op, mener Jens Schjerning.

Liftmonterede og bugserede plove fra 2 til 12 fure

Effektiv og kompromisløs såteknik

Dybdeharver fra 3 til 7 m arbejdsbredde. Alle bugserede modeller med vægtoverføring og mulighed for terræntilpasning

Kompaktallerkenharver fra 3 til 16 arbejdsbredde

LEMKEN

The Agrovision Company

Kontaktpersoner: Nis Peter Albrechtsen 30 52 52 57 eller Anders Bruun Rasmussen 40 42 65 52

RENTEURO I FORÅRET GAV MILLIONGEVINSTER PÅ REALKREDITLÅN

Af Ole Eriksen
Kundechef, HD-F
7436 5035
oer@agrocura.dk

Tæt dialog og en hurtig og effektiv reaktion var guld værd for mange landmænd, da coronakrisen satte ind og skabte uro på finansmarkederne.

I marts, hvor corona-krisen havde sit indtog, var der store kursfald på mange finansielle aktiver, herunder aktier og "sikre" realkreditobligationer.

Vi havde en del kunder, som gennem 1-2 år havde ventet på, at renterne ville korrigeres op og give en kursgevinst på fastforrentede realkreditlån. For nogle var renten gået modsat og faldet. Vores anbefaling til dem var at få konverteret ned i rente til 1% 30-årigt lån til over kurs 99, så de var

endnu mere klar til at konvertere i tilfælde af rentestigninger.

Formålet var dels at spare renter, men også at ligge bedre til en kursgevinst.

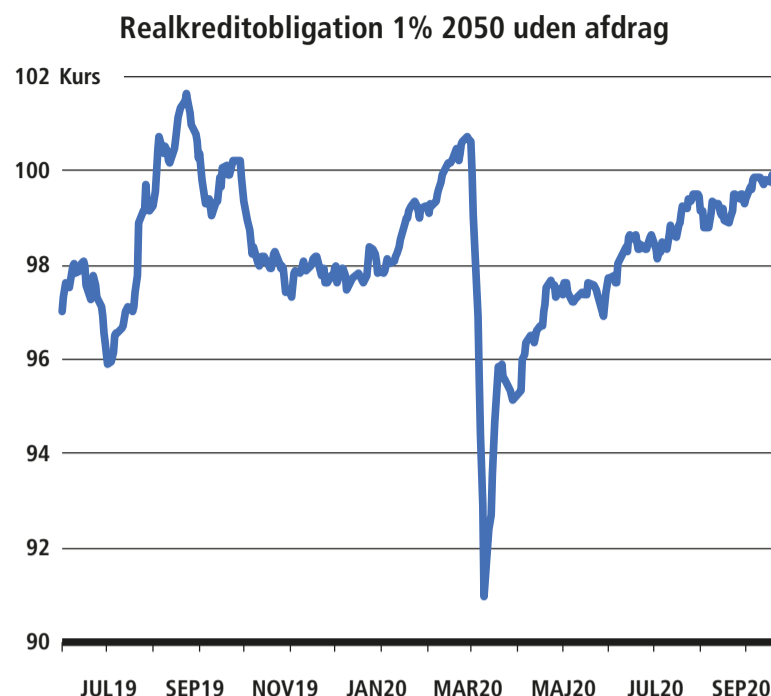
Det gav gevinst i marts.

10 GYLDNE DAGE MED KURSFALD

1% 30-årigt lån uden afdrag faldt pludseligt og uventet for mange fra kurs 100 til kurs 91 på 10 dage. Med et lån på 15 mio.kr. optaget til kurs 99,50 var der potentielt en kursgevinst på 8,50 kurspoint at hente - svarende til 1,275 mio.kr.

Vi havde en del kunder med fastforrentede lån på mellem 5 og 25 mio. kr., hvor der var aftale om, at de skulle kontaktes, hvis der kom en kursgevinst.

Jeg havde selv otte kunder, som lykkedes med at realisere en kursgevinst på mellem 400.000 kr. og 1,1 mio.kr. - skattefrit i de fleste tilfælde.

KØBSTILBUD – NU

Min klare anbefaling var at ringe til banken øjeblikkeligt og få et tilbud på konvertering til cibor-6. Der var pres på kreditforeningerne, og nogle rådgivere mente slet ikke, det kunne betale sig. For flere kunder ringede jeg til rådgiveren i kreditforeningen og overbeviste dem på det kraftigste om, at der bare skulle bestilles et lånetilbud NU.

Nogle landmænd tøvede med at slå til og håbede på yderligere kursfald. Jeg frarådede den strategi, og min klare anbefaling var, at slå til omkring kurs 91-94. Min logik sagde mig, at det her kunne ikke fortsætte. Når vi er på vej i krise, er det unaturligt at renten skulle stige - de vil i stedet falde. I dag har vi igen 1%-lånet tæt på kurs 100.

LOLLAND-FALSTERS STÆRKESTE ADVOKATTEAM

Hos ADVODAN Lolland-Falster har vores advokater mange års erfaring inden for alle områder af den privat- og erhvervsretlige jura. Det er vigtigt for os at yde en fortrolig og personlig rådgivning på et højt fagligt niveau. Vi fokuserer på at finde den løsning, som er bedst for dig. Vi ved, at et juridisk problem ikke altid kræver et juridisk svar, og at mægling og forlig også kan være en god løsning.

ADVODAN LOLLAND-FALSTER Tlf. 46 14 59 00 advodan.dk

ADVODAN

RÅVARE-ÅRSHJULET – DIN BEDSTE VEN

Af Anders Mortensen
Råvareanalytiker
7436 5045
amo@agrocura.dk

En række faktorer spiller ind, når den bedste pris for råvarerne skal sikres på bedriften. Råvare-årshjulet er et godt hjælpe-redskab.

Det er ingen nem sag at ramme de bedste priser. Det kræver det helt rigtige fokus, da uvishederne, usikkerhederne og holdningerne er mange. I sidste ende kommer det an på mavefornemmelse, men det betyder ikke, at vi ikke kan gøre det klogere!

RÅVARESTRATEGI SKAL TAGE UDGANGSPUNKT I ÅRSHJUL

Lad os få noget på det rene; Vi kan ikke lave en råvarestrategi, der kan følges 100%. Hvorfor ikke? Simplethen fordi der lynhurtigt kan komme en nyhed ud af det blå og vende verdenen på hovedet. På den anden side kan vi lave et årshjul, som vores råvarestrategi kan tage udgangspunkt i. Gør vi det, så bliver vi ikke overraskede over begivenheder og faktorer, der faktisk opstår år efter år.

Desto bedre indblik vi har i de fundamentale forhold, der gør sig gældende, desto bedre kan vi tage højde for nyheder, der pludselig opstår.

Det er i bund og grund træls, at det skal være fremgangsmåden, men problemet er, at som enkeltproducent har man ikke nogen mulighed for at påvirke prisudviklingen, når det kommer til bulkvarer. Selvfølgelig har man selv mulighed for at forhandle den endelige pris, men timingen er langt den vigtigste faktor, og det kræver, at vi har styr på de fundamentale forhold og vores årshjul.

AFSPEJLER PRISEN RISIKOVILLIGHED OG ØKONOMI?

Når der er styr på årshjulet, er næste skridt at blive bedre til at sammenholde risikoen i markedet med både ens egen risikovillighed og den økonomiske situation.

- Er der råd til at gå efter den bedste pris, hvis der er en risiko for, at den fornuftige pris, man eventuelt kan opnå nu, forsvinder mellem hænderne på en?

Det er et hamrende svært spørgsmål,

Hvornår og til hvilke pris skal lagrene fyldes

let lyder da som din opgave? Jeps det må man sige, men det betyder ikke, at I ikke også har en opgave. For selvom det er vores opgave at holde øje med årshjulet, så er det samtidig jeres opgave at have styr på følgende:

- Hvilken pris skal der til for, at jeg kan tjene penge på min drift?
- Hvordan ligger mine afdækninger prismæssigt i forhold til gennemsnittet for mit område?
 - Hvorfor afviger jeg fra denne?
 - Skal min strategi ændres?
- Med hvilken pris skabes et dækningsbidrag, som jeg er tilfreds med?

Der er mange flere gode spørgsmål man kan stille sig selv, men med ovenstående bevæger vi os væk fra at to streger skal mødes. I stedet kommer vi til at tage stilling til jeres bedrifter i forhold til hvad der sker ude i den virkelige verden!

da ingen kan forudse alle faktorer, der påvirker priserne fremadrettet. Landmænd er samtidig typisk af en statur, der ultimativt går efter den bedst mulige pris. Man skal bare være opmærksom på, at jo bedre prisen er, jo større risiko for en korrektion vil ligeledes være.

HVEM SKAL GØRE HVAD?

Jamen Anders, at holde styr på årshju-

EN NY ÆRA FOR ENKLE OG PÅLIDELIGE TRAKTORER

MF 8S

DANSK MASKINCENTER A/S

dmcas.dk

Ønsker du at sælge din landbrugsvirksomhed?

Ring til os på 74365131

Salg af landbrugs-
virksomheder på
fortrolighedsaftaler

Stort effektivt
køberkartotek

40% af vores
emner sælges uden
markedsføring

SYD
LandboGruppen

Jens Terp-Nielsens Vej 13 ■ 6200 Aabenraa ■ 74 36 51 31 ■ syd@landbogruppen.dk